

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та права Європейського Союзу

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від 12. 09. 2024 № 1

Голова НМР І. ШЕМЕЛИНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни

«Теорія і практика сучасного міжнародного права»

для підготовки здобувачів вищої освіти

другого (магістерського) рівня

денної та заочної форми навчання

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 293 «Міжнародне право»

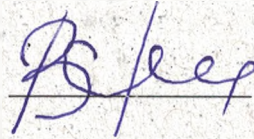
освітньо-професійна програма «Міжнародне право»

Статус дисципліни: обов'язкова

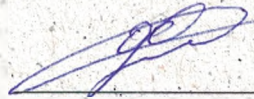
Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і практика сучасного міжнародного права» укладена на основі освітньо-професійної програми «Міжнародне право» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності 293 Міжнародне право, затвердженої Вченою радою Університету 12.07.2024 протокол № 19.

Укладачі:

В. КОНОНЕНКО, професор
кафедри міжнародного права та
права Європейського Союзу,
д. ю. н., доцент

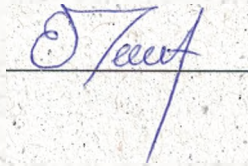

Я. ФОКІН, доцент кафедри
міжнародного права та права
Європейського Союзу, к. ю. н.

Гарант освітньої програми
«Міжнародне право»

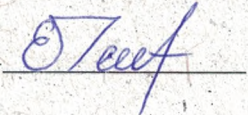
О. ЧЕРНЕЦЬКА, доцент, к.ю.н.

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права та права Європейського Союзу 27.08.2024 № 1.

Завідувач кафедри

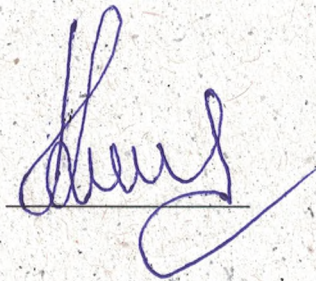
О. ЧЕРНЕЦЬКА, доцент, к.ю.н.

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту права, від 27.08.2024 № 1.

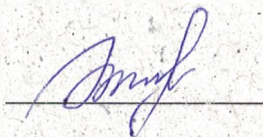
Голова вченої ради
ННІ права

В. ТОПЧІЙ,
професор, д.ю.н.

Завідувач навчально-методичного
відділу

І. КАЧУР,
доцент, к. біол. н

Реєстраційний № _____

Зміст

1	ПЕРЕДМОВА	6
2	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
2.1	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	7
2.2	ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	8
2.3	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	15
4	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	20
5	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	22
6	ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	23
7	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	26

Зміст

1	ПЕРЕДМОВА	6
2	ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
2.1	КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	7
2.2	ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	8
2.3	СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	15
4	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	21
5	ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	23
6	ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	23
7	РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	26

1. ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Теорія і практика сучасного міжнародного права» належить до обов'язкових дисциплін при підготовці здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 293 «Міжнародне право».

Метою навчальної дисципліни «Теорія і практика сучасного міжнародного права» є оволодіння студентами знань необхідних для глибокого розуміння теоретичних засад та практичних аспектів функціонування сучасної системи міжнародного права. Особливу увагу приділено вивченню принципів і джерел міжнародного права, механізмів його реалізації та забезпечення, аналізу практики міжнародних судових і арбітражних органів, а також ролі міжнародного права у підтриманні миру, безпеки, справедливості та захисту прав людини.

Завдання навчальної дисципліни «Теорія і практика сучасного міжнародного права» є формування у здобувачів глибоких знань про сутність, принципи, систему та джерела сучасного міжнародного права; оволодіння методами аналізу міжнародно-правових норм, інститутів та механізмів їх реалізації; вивчення ролі міжнародного права у врегулюванні глобальних і регіональних відносин, забезпеченні миру, безпеки та захисту прав людини; набуття практичних навичок застосування міжнародно-правових норм у діяльності міжнародних і національних органів; розвиток здатності інтерпретувати та оцінювати практику міжнародних судових і арбітражних інституцій.

Методи та форми навчання: при викладанні дисципліни застосовуються такі методи навчання, як: репродуктивний; проблемне навчання; евристичний (частково-пошуковий); дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти здійснюється через застосування таких форм навчання, як: проблемні лекції; панельна дискусія; міні-конференції; семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди; рольові ігри (елементи), тренінги; презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань; застосування наочних засобів (схеми, таблиці тощо); моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань; роботу в Інтернеті, бібліотеці; консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Організація поточного та підсумкового контролю знань

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу.

Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес- контролю або комп'ютерного тестування на семінарських заняттях та лекціях, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняття, практичних заняттях.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-професійному рівні або на окремих його завершальних етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС. Підсумковий контроль включає, зокрема, семестровий контроль. Семестровий контроль проводиться у формі та екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав всі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати 25.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Мова викладання: українська

Викладач: Кононенко Валерій Петрович

Електронна версія курсу: <https://moodle.dpu.edu.ua>

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Обов'язкова	
Модулів - 2	Рік підготовки	
Змістових модулів - 2	1- й	1- й
Загальні кількість годин - 120	Семестр	
	1- й	1- й
	Лекції	
	22 год.	4 год.
	Семінарські/Практичні	
	14 год./ 4 год.	2 год./ 2 год.
	Самостійна робота	
	78 год.	110 год.
	Індивід.-консультаційна робота: 2 год	
	Форма підсумкового контролю: екзамен	

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
<p>Інтегральна компетентність (ІК): ІК. Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері міжнародного права.</p> <p>Загальні компетентності (ЗК): ЗК.1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні. ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Спеціальні компетентності (СК): СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові, політичні та економічні системи.</p>	<p>РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.</p> <p>РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.</p> <p>РН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організацій, органах державної влади та місцевого самоврядування.</p> <p>РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права.</p> <p>РН 8. Готувати проекти міжнародних договорів та актів національного законодавства, надавати</p>

<p>СК 3. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі міжнародного права у широких або міждисциплінарних контекстах.</p> <p>СК 4. Здатність ефективно забезпечувати адаптацію законодавства України до права ЄС у правотворчому, правоінтерпретаційному та правозастосовному контекстах, надавати правову підтримку євроінтеграційним та євроатлантичним процесам у різних сферах суспільних відносин.</p> <p>СК 7. Здатність розв'язувати проблеми міжнародного права, адаптації законодавства України до права ЄС у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>СК 11. Здатність дотримуватися професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих результатів наукових досліджень.</p>	<p>пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.</p> <p>РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.</p> <p>РН 10. Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.</p> <p>РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.</p>
--	--

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Передумовами для вивчення « Теорія і практика сучасного міжнародного права » є такі дисципліни: «Теорія і практика міжнародного права», «Міжнародна безпека».

Базуватися на даній дисципліні будуть «Міжнародно-правові основи самостійності органів місцевого самоврядування», «Міжнародне кримінальне право», «Право міжнародної відповідальності».

2.4: СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		денна форма				
		Лек.	Сем./Практ.	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА						
ЗМ І (Теми 1-4)						
T.1	Становлення, поняття та особливості міжнародного права. Джерела, принципи та норми міжнародного права.	2	2/-	-	8	12
T.2	Суб'єкти міжнародного права.	4	2/-	-	10	16
T.3	Територія у міжнародному праві. Територія у міжнародному праві (морські території).	2	-/2	-	10	14
T.4	Населення і міжнародне право. Міжнародне право прав людини.	2	2/-	-	10	14
Всього за змістовним модулем:		10	6/2	-	38	56
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського (практичного) заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІІ. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ, ГУМАНІТАРНИХ НОРМ ТА МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ						
ЗМ 2 (Теми 5-8)						
T.5	Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин.	4	4/	2	10	20
T.6	Право міжнародних організацій.	2	-/2	-	10	14
T.7	Міжнародне економічне право. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право.	4	2/-	-	10	16
T.8	Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Право міжнародної безпеки.	2	2/7	-	10	14
Всього за змістовним модулем:		12	8/2	2	40	64
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського (практичного) заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Усього за навчальною дисципліною:		22	14/4	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ п/п	Змістовні модулі	Кількість годин				
		заочна форма				
		Лек.	Сем./Практ.	Ікр	СРС	Всього
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА						
ЗМ I (Теми 1-4)						
T.1	Становлення, поняття та особливості міжнародного права. Джерела, принципи та норми міжнародного права.	1	-	-	13	14
T.2	Суб'єкти міжнародного права.	1	-	-	13	14
T.3	Територія у міжнародному праві. Територія у міжнародному праві (морські території).	-	-/2	-	13	15
T.4	Населення і міжнародне право. Міжнародне право прав людини.	-	-	-	13	13
Всього за змістовним модулем:		2	-/2	-	52	56
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського (практичного) заняття – 40 хв.)						
ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ, ГУМАНІТАРНИХ НОРМ ТА МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ						
ЗМ 2 (Теми 5-8)						
T.5	Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин.	2	2	2	14	20
T.6	Право міжнародних організацій.	-	-	-	14	14
T.7	Міжнародне економічне право. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право.	-	-	-	14	14
T.8	Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Право міжнародної безпеки.	-	-	-	16	16
Всього за змістовним модулем:		2	2/-	2	58	64
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського (практичного) заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – екзамен						
Усього за навчальною дисципліною:		4	2/2	2	110	120

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки і кількість балів
2	Тема 1. Становлення, поняття та особливості міжнародного права. Джерела, принципи та норми міжнародного права.	Лекція	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	0
2	Тема 1	Семинар	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	3
8	Тема 1	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
4	Тема 2 Суб'єкти міжнародного права.	Лекція	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	0
2	Тема 2	Семинар	РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права.	3
10	Тема 2	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
2	Тема 3. Територія у міжнародному праві. Територія у міжнародному праві (морські території).	Лекція	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	0
2	Тема 3	Практична	РН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організаціях, органах державної влади та місцевого самоврядування.	3
10	Тема 3	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
2	Тема 4 Населення і міжнародне право. Міжнародне право прав людини	Лекція	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	0
2	Тема 4	Семинар	РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права.	3
10	Тема 4	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
	Теми 1-4	Модульний контроль	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	5

56	Усього за модуль 1			17
4	Тема 5. Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин	Лекція	РН 8. Готувати проекти міжнародних договорів та актів національного законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.	0
4	Тема 5	Семінар	РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.	6
10	Тема 5	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
2	Тема 5	Індивідуально-консультаційна робота	РН 10. Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.	8
2	Тема 6. Право міжнародних організацій	Лекція	РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.	0
2	Тема 6	Практична	РН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організацій, органах державної влади та місцевого самоврядування.	3
10	Тема 6	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
4	Тема 7 Міжнародне економічне право. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право.	Лекція	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	0
2	Тема 7	Семінар	РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права.	3
10	Тема 7	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
2	Тема 8. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Право міжнародної безпеки.	Лекція	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	0
2	Тема 8	Семінар	РН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організацій, органах державної влади та місцевого самоврядування.	3
10	Тема 8	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
	Теми 5-8	Модульний контроль	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	5
64	Усього за модуль 2			28
	Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE			5

		Підсумковий модульний контроль у формі екзамену		50
120		Усього за курсом		100
Заочна форма навчання				
Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки і кількість балів
1	<i>Тема 1.</i> Становлення, поняття та особливості міжнародного права. Джерела, принципи та норми міжнародного права.	Лекція	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	0
13	Тема 1	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
1	<i>Тема 2</i> Суб'єкти міжнародного права.	Лекція	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати, шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	0
13	Тема 2	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
13	<i>Тема 3.</i> Територія у міжнародному праві. Територія у міжнародному праві (морські території).	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
2	Тема 3	Практична	РН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в міжнародних судових органах, національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, інших міжнародних організацій, органах державної влади та місцевого самоврядування.	5
13	<i>Тема 4</i> Населення і міжнародне право. Міжнародне право прав людини	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
	Теми 1-4	Модульний контроль	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	10
56	Усього за модуль 1			15
2	<i>Тема 5.</i> Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин	Лекція	РН 8. Готувати проекти міжнародних договорів та актів національного законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.	0
2	Тема 5	Семинар	РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.	5
14	Тема 5	Самостійна робота здобувача	РН 14. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументи до фахівців і нефахівців.	
2	Тема 5	Індивідуально-консультаційна робота	РН 10. Надавати юридичний супровід процесам адаптації різних галузей законодавства України до права Європейського Союзу.	10

14	Тема 6. Право міжнародних організацій	Самостійна робота здобувача	РН 9. Імплементувати норми міжнародних договорів, актів міжнародних міжурядових організацій, рішень міжнародних судів у національний правопорядок.	
14	Тема 7 Міжнародне економічне право. Міжнародне гуманітарне право. Міжнародне кримінальне право.	Самостійна робота здобувача	РН 7. Ухвалювати обґрунтовані рішення, у тому числі за умов невизначеності, генерувати та оцінювати альтернативи, усвідомлювати наслідки цих рішень для різних суб'єктів національного і міжнародного права.	
16	Тема 8. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Право міжнародної безпеки.	Самостійна робота здобувача	РН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.	
	Теми 5-8	Модульний контроль	РН 1. Виявляти, аналізувати та пропонувати шляхи вирішення різноаспектних проблем міжнародно-правового та національно-правового змісту.	15
64	Усього за модуль 2			30
	Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE			5
	Підсумковий модульний контроль у формі екзамену			50
120	Усього за курсом			100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ТА СУБ'ЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Тема 1. Становлення, поняття та особливості міжнародного права. Джерела, принципи та норми міжнародного права.

План лекційного заняття

1. Особливості становлення та розвитку міжнародного права.
2. Поняття та зміст міжнародного права.
3. Співвідношення міжнародного права з національним.
4. Поняття та види джерел міжнародного права.
5. Принципи міжнародного права.

План семінарського заняття

1. Історія розвитку міжнародного права.
2. Класичне та сучасне міжнародне право.
3. Зовнішні та внутрішні фактори впливу на міжнародне право.
4. Практика застосування джерел у сучасних міжнародних відносинах.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз співвідношення міжнародного і національного права.
2. Дослідження впливу глобальних факторів на міжнародний правопорядок.

Питання для самоконтролю:

1. У чому полягають основні ознаки сучасного міжнародного права?
2. Які джерела міжнародного права визнаються основними у сучасній міжнародно-правовій системі?
3. Як співвідносяться міжнародне право і національне право?

Рекомендована література: [1; 5; 8; 10]

Тема 2. Суб'єкти міжнародного права.

План лекційного заняття

1. Поняття і види суб'єктів міжнародного права
2. Держава як суб'єкт міжнародного права
3. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій
4. Державоподібні утворення
5. Народи, що борються за самовизначення
6. Фізичні та юридичні особи

План семінарського заняття

1. Визначте основні ознаки міжнародної правосуб'єктності та порівняйте їх для держав і міжнародних організацій.
2. Проаналізуйте приклади: народів, що борються за самовизначення (наприклад, Палестина, Курдистан,
3. Обговоріть: чи можуть фізичні особи бути суб'єктами міжнародного права? Наведіть приклади з міжнародної практики.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз міжнародних кейсів визнання держав
2. Дослідження правонаступництва у міжнародній практиці

Питання для самоконтролю:

1. Хто є основними суб'єктами міжнародного права?
2. У чому полягають особливості міжнародної правосуб'єктності держав і міжнародних організацій?
3. Чи можуть фізичні та юридичні особи бути суб'єктами міжнародного права?

Рекомендована література: [3; 6; 17]

Тема 3. Територія у міжнародному праві. Територія у міжнародному праві (морські території).

План лекційного заняття

1. Практика визначення морських кордонів між державами.
2. Юридичні аспекти розмежування континентального шельфу.
3. Проблеми правового статусу Арктики, Антарктики та міжнародних проток.
4. Міжнародно-правові спори щодо морських територій (на прикладі Чорного та Південно-Китайського морів).
5. Роль міжнародних судових органів у вирішенні морських територіальних спорів.

План практичного заняття:

Оберіть один сучасний міжнародний спір, пов'язаний із розмежуванням морських територій (наприклад, Чорне море, Південно-Китайське море, Арктика).

1. Визначте сторони спору та суть територіальних претензій.
2. Проаналізуйте, які норми Конвенції ООН з морського права 1982 року застосовуються до цього спору.
3. Визначте, чи було вирішення конфлікту здійснено мирним шляхом і яку роль відіграли міжнародні судові органи.
4. Підготуйте короткі висновки (0,5–1 сторінка) про значення міжнародного морського права у врегулюванні подібних спорів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз Конвенції ООН з морського права 1982 року: ключові положення.
2. Дослідження міжнародних кейсів розмежування морських територій.
3. Підготовка короткого повідомлення про діяльність Міжнародного трибуналу з морського права.

Питання для самоконтролю:

1. Що входить до складу державної території у міжнародному праві?
2. Які правові режими морських просторів передбачені Конвенцією ООН з морського права 1982 року?
3. Яку роль відіграють міжнародні судові органи у вирішенні територіальних спорів?

Рекомендована література: [3; 6; 8; 10; 13; 14; 17]

Тема 4. Населення і міжнародне право. Міжнародне право прав людини.

План лекційного заняття

1. Поняття населення у міжнародному праві.
2. Громадянство та апатридізм у міжнародному праві.
3. Імміграція, еміграція та статус біженців.
4. Поняття, джерела та основні принципи міжнародного права прав людини.
5. Механізми міжнародного захисту прав людини.
6. Роль ООН, Ради Європи та інших міжнародних організацій у сфері прав людини.

План семінарського заняття

1. Обговоріть: які права людини належать до категорії невід'ємних і універсальних?
2. Розгляньте приклади міжнародних документів, що закріплюють права людини (наприклад! Загальна декларація прав людини 1948 р., Європейська конвенція з прав людини 1950 р., Міжнародний пакт про громадянські і політичні права 1966 р.).
3. Проаналізуйте конкретний кейс (на вибір):
  - рішення ЄСПЛ у справах проти України (наприклад, «Ілашку та інші проти Молдови та Росії»);
  - практика Комітету ООН з прав людини;
  - міжнародно-правовий статус біженців з України.
4. Дискусійне питання: чи є право на самовизначення частиною системи прав людини?
5. Підготуйте коротку аналітичну записку (1 сторінка) про роль міжнародних судових органів у забезпеченні прав людини.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вивчення структури міжнародних механізмів захисту прав людини (ООН, Рада Європи, ОБСЄ).
2. Аналіз прецедентів Європейського суду з прав людини у справах, що стосуються України.
3. Підготовка короткої презентації на тему: «Проблеми реалізації міжнародних стандартів прав людини в Україні».

Питання для самоконтролю:

1. Які категорії населення розрізняються у міжнародному праві?
  2. У чому полягає міжнародно-правовий зміст інституту громадянства?
  3. Які міжнародні механізми захисту прав людини ви вважаєте найбільш ефективними?
- Рекомендована література:** [3; 6; 17]

**ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. МІЖНАРОДНЕ ПРАВО У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ,
ГУМАНІТАРНИХ НОРМ ТА МІЖНАРОДНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ**
Тема 5. Право міжнародних договорів. Право зовнішніх зносин.

План лекційного заняття

1. Поняття, предмет і система права міжнародних договорів.
2. Види міжнародних договорів та їх класифікація.
3. Етапи укладення, дії, тлумачення та припинення міжнародних договорів.
4. Роль Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 року.
5. Поняття та структура права зовнішніх зносин.
6. Принципи дипломатичних і консульських відносин.
7. Імунітети дипломатичних представництв і персоналу.

План семінарського заняття

1. Обговоріть основні етапи укладення міжнародного договору (ініціювання, підписання, ратифікація, набуття чинності).
2. Розгляньте приклади міжнародних договорів, стороною яких є Україна (наприклад, Угода про асоціацію з ЄС, Будапештський меморандум).
3. Проаналізуйте положення Віденської конвенції про право міжнародних договорів 1969 р.:
  - Які норми регулюють тлумачення договорів?
  - За яких умов договір вважається недійсним або припиненим?
4. Дискусійне питання: чи може зміна уряду бути підставою для перегляду міжнародного договору?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз положень Віденської конвенції про дипломатичні зносини 1961 року.
2. Вивчення прикладів міжнародних спорів, пов'язаних із порушенням договорів.
3. Підготовка реферату або презентації на тему: «Імунітет держави та її дипломатичних представників у міжнародному праві».

Індивідуально-консультаційна робота

Індивідуально-консультаційна робота виконується у вигляді презентації або реферату на одну із запропонованих тем.

1. Становлення міжнародного права: від античності до сучасності.
2. Вплив глобалізації на розвиток міжнародного права.
3. Міжнародний правопорядок: концепції та реалії.
4. Джерела міжнародного права: сучасні підходи та класифікація.
5. Принципи міжнародного права та їхнє значення для держав.
6. Роль міжнародних договорів у розвитку сучасного права.
7. Суб'єкти міжнародного права: держави та міжнародні організації.
8. Правонаступництво держав у міжнародному праві: історія та практика.
9. Визнання держав та урядів у міжнародному праві.
10. Міжнародне право прав людини: історія та сучасні механізми захисту.
11. Міжнародні механізми контролю за дотриманням прав людини.
12. Міжнародне гуманітарне право та його роль у сучасних конфліктах.
13. Права та обов'язки комбатантів та некомбатантів у міжнародному гуманітарному праві.
14. Міжнародна відповідальність держав та організацій: види та практика.
15. Міжнародні злочини та індивідуальна кримінальна відповідальність.
16. Міжнародне судочинство: структура та роль міжнародних судів.
17. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів: арбітраж та медіація.
18. Колективна безпека та роль ООН у сучасному світі.
19. Вплив міжнародних організацій на розвиток міжнародного права.
20. Співвідношення міжнародного та національного права у сучасних умовах.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні етапи укладення міжнародного договору?
2. За яких умов міжнародний договір може бути визнаний недійсним або припиненим?
3. У чому полягає зміст дипломатичних привілеїв та імунітетів?

Рекомендована література: [4; 13; 14; 17]

Тема 6. Право міжнародних організацій

План лекційного заняття

1. Поняття, ознаки та юридична природа міжнародних міжурядових організацій.
2. Правосуб'єктність міжнародних організацій у міжнародному праві.
3. Структура, функції та компетенції міжнародних організацій.
4. Порядок створення, членство та припинення діяльності міжнародних організацій.
5. Акти міжнародних організацій: поняття, види, юридична сила.
6. Організація Об'єднаних Націй: структура, функції, спеціалізовані установи.
7. Регіональні міжнародні організації: Рада Європи, ОБСЄ, НАТО, ЄС.

План практичного заняття

1. Проаналізуйте правовий статус міжнародної організації на вибір (ООН, Рада Європи, ЄС, НАТО):

- Які її основні органи та функції?
  - Які рішення мають обов'язковий характер для держав-членів?
2. Обговоріть роль України у діяльності основних міжнародних організацій.
  3. Розв'яжіть кейс:

Держава-член міжнародної організації порушує її основні принципи. Які механізми впливу передбачені статутними документами (на прикладі ООН або Ради Європи)?

4. Дискусійне питання:

– Чи можуть міжнародні організації виступати самостійними суб'єктами міжнародної відповідальності?

5. Підготуйте короткий аналітичний звіт (1 сторінка) на тему:

«Роль міжнародних організацій у підтриманні миру та безпеки у світі».

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз Статуту ООН: структура, компетенції та повноваження головних органів.
2. Підготовка повідомлення про участь України у діяльності міжнародних організацій.
3. Дослідження механізмів прийняття рішень у Європейському Союзі або Раді Європи.

Питання для самоконтролю:

1. Які ознаки характеризують міжнародну міжурядову організацію?
2. У чому полягають особливості міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій?
3. Яку роль відіграють міжнародні організації у підтриманні миру та міжнародної безпеки?

Рекомендована література: [13; 14]

Тема 7. Міжнародне економічне, гуманітарне та кримінальне право

План лекційного заняття

1. Поняття, предмет і система міжнародного економічного, гуманітарного та кримінального права.
2. Джерела та принципи кожної з галузей міжнародного публічного права.
3. Міжнародне економічне право: суб'єкти, основні принципи, діяльність СОТ, МВФ, Світового банку.
4. Міжнародне гуманітарне право: поняття збройного конфлікту, його види, основні принципи та джерела (Женевські конвенції).
5. Міжнародне кримінальне право: поняття, види міжнародних злочинів, форми індивідуальної відповідальності.

6. Міжнародні судові установи: Міжнародний кримінальний суд, Міжнародний суд ООН, трибунали ad hoc.

7. Взаємозв'язок між міжнародним економічним, гуманітарним і кримінальним правом у забезпеченні миру, справедливості та розвитку.

План семінарського заняття

1. Обговорення ключових принципів міжнародного економічного, гуманітарного та кримінального права.

2. Аналіз кейсів:

- розгляд спору в межах СОТ (економічна сфера);
- порушення норм гуманітарного права під час збройних конфліктів;
- притягнення до відповідальності за воєнні злочини (на прикладі трибуналів).

3. Роль міжнародних організацій (ООН, СОТ, МКС, МКЧХ) у реалізації цих галузей права.

4. Дискусія: *Чи є ефективними міжнародні механізми притягнення до відповідальності за порушення гуманітарного або економічного права?*

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз Женевських конвенцій 1949 р. та Додаткових протоколів до них.

2. Вивчення основних положень Римського статуту Міжнародного кримінального суду.

3. Підготовка короткого повідомлення про сучасні економічні санкції як інструмент міжнародного права.

4. Дослідження взаємозв'язку міжнародного гуманітарного і кримінального права у контексті збройної агресії проти України.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні принципи міжнародного економічного права?

2. У чому полягає відмінність між міжнародним гуманітарним і міжнародним кримінальним правом?

3. Які злочини належать до юрисдикції Міжнародного кримінального суду?

Рекомендована література: [8; 10; 15; 17]

Тема 8. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів. Право міжнародної безпеки

План лекційного заняття

1. Поняття міжнародного спору: види, причини виникнення та класифікація.

2. Принципи мирного врегулювання міжнародних спорів у міжнародному праві.

3. Мирні засоби вирішення міжнародних спорів: переговори, посередництво, добрі послуги, арбітраж, судові процедури.

4. Роль Міжнародного суду ООН у вирішенні спорів між державами.

5. Система колективної безпеки в рамках ООН.

6. Право міжнародної безпеки: поняття, джерела, основні принципи.

7. Механізми підтримання миру та безпеки: санкції, миротворчі операції, дипломатичні засоби впливу.

8. Роль України в сучасній системі міжнародної безпеки.

План семінарського заняття

1. Аналіз статей Статуту ООН щодо мирного врегулювання спорів.

2. Обговорення кейсів вирішення міжнародних спорів у Міжнародному суді ООН (наприклад, «Україна проти Росії»).

3. Дискусія:

– Які з мирних засобів є найбільш ефективними в сучасних умовах міжнародної напруги?

4. Аналіз діяльності Ради Безпеки ООН у сфері підтримання миру.
5. Роль ОБСЄ, НАТО, Ради Європи в системі міжнародної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вивчення основних положень глави VI Статуту ООН («Мирне вирішення спорів»).
2. Аналіз практики діяльності Ради Безпеки ООН у сфері забезпечення миру.
3. Підготовка повідомлення про участь України у місіях ООН з підтримання миру.
4. Порівняння правових засад діяльності ОБСЄ та НАТО у сфері безпеки.

Питання для самоконтролю:

1. Які мирні засоби вирішення міжнародних спорів передбачені Статутом ООН?
2. Які повноваження має Рада Безпеки ООН у сфері підтримання міжнародного миру та безпеки?
3. Які сучасні загрози міжнародній безпеці потребують міжнародно-правового реагування?

Рекомендована література: [3; 12; 17]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100- бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Розподіл балів в межах семінарського заняття

Критерії оцінювання	Кіл-ть балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	3 (5)
Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації,	2 (3)
В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину	1 (1)
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань,	0,5 (1)
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.	0

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100 - бальної системи оцінюється від 0 до 3 балів (для денної форми навчання) та від 0 до 5 балів (для заочної форми навчання), повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів). Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення контактного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 5 балів (для денної форми навчання) та від 0 до 15 балів (для заочної форми навчання).

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Таблиця 4.2

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3 (5:7)
Тестовий блок	2 (5:8)
Всього	5 (10:15)

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проекту або інших формах описаних робочою програмою або методичною розробкою і оцінюється від 0 до 8 балів (для денної форми навчання) та від 0 до 10 балів (для заочної форми навчання).

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
8 (10)	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5 (8)	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4):

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 4.4'

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзамену оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Таблиця 4.5

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача

Кількість балів	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
10	Індивідуальна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або	Масові онлайн курси https://dpu.edu.ua/osvita/neformalna-informalna-osvita
3	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою семінарського заняття	Масові онлайн курси на платформі EdEra (EducationEra), Прометеус, Iversity тощо. https://prometheus.org.ua/ https://ed-era.com/
0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Для оцінки знань з дисципліни використовуються такі методи контролю:

Екзамен; тестування; комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ; реферати; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах; інші види індивідуальних та групових завдань; індивідуальне опитування здобувачів вищої освіти (усне та письмове); модульний контроль.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний та підсумковий контроль проводиться у письмовій, усній та комбінованій формах при проведенні семінарських занять та екзамену.

Перелік питань до 1 модуля:

1. У чому полягають основні етапи становлення міжнародного права та його історична еволюція?
2. Дайте визначення міжнародного права та назвіть його ключові ознаки.
3. Як співвідносяться норми міжнародного та національного права? Наведіть приклад.
4. Які основні види джерел міжнародного права та їх юридична сила?
5. Назвіть основні принципи міжнародного права та розкрийте зміст одного з них.
6. Які критерії визначають державу як суб'єкт міжнародного права?
7. Чим міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій відрізняється від правосуб'єктності держав?
8. Хто такі державоподібні утворення та які їх характерні риси?
9. Назвіть приклади народів, що борються за самовизначення, та поясніть їх міжнародно-правовий статус.
10. Чи можуть фізичні особи вважатися суб'єктами міжнародного права? Наведіть приклад із практики.
11. Які основні підходи до визначення морських кордонів між державами?
12. Що таке континентальний шельф і як здійснюється його розмежування?
13. Які міжнародно-правові проблеми пов'язані зі статусом Арктики та Антарктики?
14. Наведіть приклад сучасного міжнародного спору щодо морських територій та назвіть його основні сторони.
15. Яку роль відіграють міжнародні судові органи у вирішенні морських територіальних спорів?
16. Дайте визначення населення у міжнародному праві.
17. У чому полягає міжнародно-правове регулювання питань громадянства та апатридізму?
18. Який міжнародно-правовий статус біженців згідно з основними міжнародними документами?
19. Назвіть основні джерела міжнародного права прав людини.
20. Які міжнародні механізми забезпечення прав людини діють у рамках ООН та Ради Європи?

Перелік питань до 2 модуля:

1. Які основні ознаки відрізняють міжнародний договір від внутрішньодержавного нормативного акта?
2. За якими критеріями класифікують міжнародні договори у сучасному міжнародному праві?
3. У чому полягає процедура ратифікації та які наслідки вона має для держави?
4. Які підстави недійсності міжнародного договору передбачені Віденською конвенцією 1969 року?
5. Чим відрізняється тлумачення договорів у добросовісний спосіб від спеціальних методів тлумачення?
6. Що становить зміст права зовнішніх зносин та які суб'єкти його реалізують?
7. Які імунітети надаються дипломатичним представництвам відповідно до Віденської конвенції 1961 року?

8. Чи можуть консульські посадові особи користуватися повним дипломатичним імунітетом? Поясніть.
9. Які критерії визначають міжнародну правосуб'єктність міжнародної міжурядової організації?
10. Чим відрізняється структура ООН від структури Європейського Союзу з точки зору компетенцій органів?
11. Які акти міжнародних організацій можуть мати обов'язковий характер для держав-членів?
12. Яким чином держава може вийти зі складу міжнародної організації та які наслідки це має?
13. Які принципи становлять основу міжнародного економічного права?
14. У чому полягає відмінність між міжнародним гуманітарним правом та міжнародним кримінальним правом?
15. Які міжнародні злочини підпадають під юрисдикцію Міжнародного кримінального суду?
16. Яку роль відіграють СОТ, МВФ та Світовий банк у регулюванні світової економіки?
17. Які ознаки дозволяють кваліфікувати ситуацію як міжнародний збройний конфлікт?
18. Які основні мирні засоби вирішення міжнародних спорів передбачені Статутом ООН?
19. Які повноваження має Рада Безпеки ООН у системі колективної безпеки?
20. Які чинники визначають роль України у сучасній системі європейської та глобальної безпеки?

Перелік контрольних питань до екзамену Теоретичні питання:

1. Поняття та зміст міжнародного права.
2. Функції міжнародного права.
3. Система сучасного міжнародного права.
4. Природа юридично обов'язкової сили міжнародного права.
5. Теорії співвідношення міжнародного права з національним правом.
6. Міжнародне публічне та міжнародне приватне право.
7. Міжнародне право та політика.
8. Поняття та особливості основних принципів міжнародного права.
9. Принцип суверенної рівності держав.
10. Принцип невтручання у внутрішні справи.
11. Принцип незастосування сили чи погрози силою.
12. Принцип мирного вирішення міжнародних спорів.
13. Принцип рівноправності та самовизначення народів.
14. Принцип співробітництва.
15. Принцип добросовісного виконання зобов'язань за міжнародним правом.
16. Принцип територіальної цілісності держав.
17. Принцип непорушності державних кордонів.
18. Принцип поваги до прав людини та основних свобод.
19. Поняття та види джерел міжнародного права.
20. Міжнародний договір, як основне джерело міжнародного права.
21. Міжнародно-правовий звичай.
22. Загальні принципи права, як джерело міжнародного права.
23. Рішення міжнародних судів, як допоміжне джерело міжнародного права.
24. Наукова доктрина, як допоміжне джерело міжнародного права.
25. Роль рішень міжнародних організацій у створення міжнародно-правових норм.
26. Кодифікація та прогресивний розвиток міжнародного права.
27. Поняття і види суб'єктів міжнародного права.
28. Держава, як суб'єкт міжнародного права.

29. Міжнародна правосуб'єктність народів, які борються за самовизначення.
30. Проблема правосуб'єктності фізичних та юридичних осіб.
31. Поняття, форми та види визнання у міжнародному праві.
32. Визнання держав.
33. Визнання урядів та інші види визнання.
34. Поняття правонаступництва та його підстави.
35. правонаступництво стосовно міжнародних договорів.
36. правонаступництво стосовно державної власності, архівів та боргів.
37. Поняття і види території у міжнародному праві.
38. Державна територія, її склад.
39. Способи набуття та зміни території у міжнародному праві.
40. Поняття, види та правовий режим державних кордонів.
41. Правовий режим міжнародних річок, проток та каналів.
42. Міжнародно-правовий режим Арктики.
43. Міжнародно-правовий режим Антарктики.
44. Поняття населення у міжнародному праві.
45. Міжнародно-правові питання громадянства.
46. Правовий статус біженців.
47. Правовий статус внутрішньо-переміщених осіб.
48. Поняття та види міжнародних спорів.
49. Роль і значення безпосередніх переговорів.
50. Добрі послуги і посередництво.
51. Слідчі та узгоджувальні комісії.
52. Міжнародні третейська (арбітражна) процедура.
53. Роль міжнародних судових органів у вирішенні міжнародних спорів.
54. Поняття та кодифікація права міжнародних договорів.
55. Поняття та види міжнародних договорів.
56. Стадії укладення міжнародних договорів.
57. Депозитарій міжнародного договору.
58. Форма та структура міжнародного договору.
59. Дія міжнародних договорів у часі та просторі.
60. Підстави недійсності міжнародних договорів.
61. Застереження до міжнародних договорів.
62. Припинення та призупинення дії міжнародних договорів.
63. Поняття права зовнішніх зносин та система органів зовнішніх зносин держави.
64. Правовий статус та функції дипломатичних представництв.
65. Передумови та порядок призначення глави дипломатичного представництва.
66. Структура та персонал дипломатичного представництва.
67. Дипломатичний корпус.
68. Дипломатичні привілеї та імунітети.
69. Джерела міжнародного економічного права.
70. Принципи міжнародного економічного права.
71. Суб'єкти міжнародного економічного права.
72. Основні галузі міжнародного економічного права
73. Кодифікація міжнародного морського права.
74. Правовий статус внутрішніх вод та територіального моря
75. Правовий статус прилеглої зони, виключної економічної зони та континентального шельфу.
76. Міжнародно-правовий режим відкритого моря.
77. Правовий режим дна морів та океанів та його надр.

78. Міжнародний інституційний механізм у галузі мореплавства та використання морських просторів.
79. Поняття та зміст міжнародно-правового захисту прав людини.
80. Джерела міжнародного права прав людини.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Наливайко Л., Максакова Р. Міжнародне судочинство : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2022. 304 с.
2. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів : навчально-методичний посібник / К. В. Громовенко, М. В. Грушко, К. В. Мануїлова. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 132 с.
3. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
4. Лісовський П., Лісовська Ю. Теорія міжнародних відносин : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Кондор», 2022. 176 с.
5. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
6. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квіт. 1991 р. № 959-XII. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/T095900>.
7. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. – Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. – 252 с.
8. Лісовський П., Лісовська Ю. Теорія міжнародних відносин : навч. посіб. Київ : Вид. дім «Кондор», 2022. 176 с.

Допоміжна:

9. Особливості освіти в умовах збройного конфлікту та міжнародне гуманітарне право / Круковський В. І., Круківська О. В., Саєнко С. Г., Турчанінова В. Є. // Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасних університетів : зб. матеріалів VIII Міжнар. наук. конф., м. Київ (21 квіт. 2022 р.) / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана» ; [редкол.: М.М. Гавриш (голова) та ін.]. – Електрон. текст. дані. – Київ : КНЕУ, 2022. – С. 26–69.
10. Коротков Д. Міжнародні неурядові організації: характер впливу на сучасні міжнародні відносини. *Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*. 2022. № 3(14). С. 18–30. URL: <http://surl.li/fynfnb>.
11. Актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. 17-18 листопада 2023 р / ред.: І. Іващенко, І. Головка, П. Петров. Дніпро : ПрінтДім, 2023. 290 с. URL: <https://www.dnu.dp.ua/docs/ndc/2023/materiali%20konf/23.pdf>.
12. Тараненко М., Царик В., Дмитрієнко К. Договори та їх вплив на міжнародні відносини. Сучасні проблеми міжнародного права. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 3. С. 260–264. URL: http://lsej.org.ua/3_2022/60.pdf.

Інформаційні ресурси Інтернет:

13. Міжнародний кримінальний суд. URL: www.icc-cpi.int
14. Міжнародний кримінальний трибунал щодо колишньої Югославії. URL: www.icty.org
15. Міжнародний кримінальний трибунал щодо Руанди. URL: www.icttr.org

Міжнародні видання:

16. Butkevych O. The law of war as a source of contemporary branches of international law. *Uzhhorod National University Herald. Series: Law*. 2023. Т. 2, № 74. С. 143–148. URL: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.74.57>.

17. International Review of the Red Cross, Volume 104, Issue 920-921: How International Humanitarian Law Develops, August 2022, pp. 1725 – 1761.

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри обліку та аудиту
від _____ 20__ р. № _____

Укладачі:

В. КОНОНЕНКО, професор
кафедри міжнародного права та
права Європейського Союзу,
д. ю. н., доцент

_____
_____
Я. ФОКІН, доцент кафедри
міжнародного права та права
Європейського Союзу, к. ю. н.

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП